

Ryszard Rogosz

Stargard

Informator Archeologiczny : badania 6, 227-228

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pod salą przyziemia ukazała się piwnica sklepią kolebkowo z dwoma okienkami, przesklepionymi odcinkowo i zaopatrzonymi w zewnętrzne studzienki obmurowane. Sklepienia piwniczne spoczywają na murach o planie prostokątnym, które stoją w odległości 50-60 cm od wewnętrznego lica ścian. Mury zewnętrzne mają własny fundament. Czoła sklepienia, biegnącego równoległe do muru traktowego, dotykają muru piwnicznego, z którym nie są konstrukcyjnie inaczej związane. Takie rozwiązanie nie powoduje osłabienia całej konstrukcji. Mury piwniczne są zbudowane wyłącznie z kamienia, gdy w wątkach ścian zewnętrznych występują miejscami dodatki z cegły gotyckiej. Prawdopodobnie piwnica była zbudowana na przełomie XII/XIV wiek. Mury zewnętrzne zamku pochodzą z połowy w. XIV, a w górnych partiach widoczne są przeróbki z XV w. Piwnica dzięki powietrznej izolacji miała stałą temperaturę i mikroklimat sprzyjający przechowywaniu wina i produktów. W sali znaleziono półgrosz korony srebrny Władysława Jagiełły, liczne fragmenty ceramiki i kafi z XIV i XV w., szklany puchar z ozdobną stopką. Przeważająca część pomieszczenia piwnicznego była pusta. Dało się wykryć, że każda sala zamkowa ma własny poziom, co wynika z ulokowania zamku na skraju zbrocza góry.

Wykop II, pod obwodowym murem obronnym został założony dla kontroli wniosków z poprzednich sezonów. Podobnie jak na odcinku od 11-16 m na wschód od baszty, tak i w dalszym ciągu biegł mur zerwany na poziomie zamkowym z 1474 r. Głębiej zalegały warstwy kulturowe o miąższości 2 m o kilku poziomach warstw kulturowych, poprzedzielanych gruzem, polepą glinianą i znaczą ilością zabytków głównie ceramicznych od przełomu XI/XII w. Około 30 cm nad spągłem warstwy najstarszej znajdowała się wkopana stopa fundamentowa tego muru, który został zbudowany w XIII w. jako mur obronny. Wcześniej istniał gród otoczony często-kołem. Ceramika okresu grodziskowego wykazuje analogie do węgierskiej i różni się dalece od polskiej ceramiki z XIV i XV wieku. Na poziomie zaliczonym do XIV w. znaleziono sierp żelazny.

STARGARD

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
P. P. PKZ Oddział w Szczecinie

Badania prowadził inż Ryszard Rogosz.
Finansował WKZ w Szczecinie. Drugi sezon badań. Podgrodzie wczesnośredniowieczne i miasto średniowieczne. Materiał zabytkowy IX - XVIII w.

Intensywna zabudowa Starego Miasta w Stargardzie wkroczyła obecnie w końcowy etap, obejmujący północny skraj najstarszego miasta lokowanego w widłach rzeki Iny.

Nawiązując do wyników badań z lat ubiegłych, kontynuowano prace na niewielkim wywyższeniu terenowym, ograniczonym od zachodu korytem Małej Iny, od północy Bramą Młyńską i murami miejskimi, od południa starym spichrzem i od wschodu nowo odkrytym, dawnym korytem rzeki.

W wykopie o wymiarach 20 x 5 m. rozpoznano, pod fundamentami zabudowy XVIII-wiecznej, dobrze zachowaną stratygrafię warstw średniowiecznych i wczesno-średniowiecznych. Wyeksplorowano 6 poziomów wczesnośredniowiecznych /IX - XII wiek/ o miąższości od 1,60 do 1,80 m. W poszczególnych warstwach odkryto zespoły palenisk produkcyjnych- kowalskich, zarysy drewnianych chat zrębowych i plecionkowych oraz układy dobrze zachowanych ulic drewnianych. W poszczególnych zespołach występował liczny materiał kulturowy, głównie zaś ceramiczny / 30 tysięcy ułamków/, kostny / 20 tysięcy ułamków/ oraz liczne przedmioty codziennego użytku / ponad 600 zabytków/.

Zakończone badania w wykopie VIII pozwoliły uchwycić rozplanowanie zabudowy tej części miasta na przestrzeni od IX do końca XVIII wieku. Jednocześnie potwierdziły istnienie dawnego koryta Iny oddzielającego północno-zachodni człon podgrodzia we wczesnym średniowieczu. Systematyczne przeprowadzone badania na tym odcinku, dostarczyły reprezentacyjnego materiału kulturowego i pozwoliły dosyć ściśle datować tę część obiektu na początek IX wieku.

STARY ZAMEK, pow. Wrocław

patrz neolit

STRACHÓW, pow. Wrocław

patrz neolit

STAWY, pow. Jędrzejów

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej

Badania prowadziła mgr Zofia Woźnicka.
Finansował WKZ w Kielcach. Piąty sezon badań grodziska i osady wczesnośredniowiecznej / IX-XII wiek/.

Kontynuowano przekop po osi północ-południe w kierunku południowym. Przecięto ślady bardzo zniszczonego wału wewnętrznego, zbudowanego na tym odcinku